

Geschiedenis:

Brandpunt van de Koude Oorlog

Stunde Null: 1945-1949

Al vrij snel na het einde van de Tweede Wereldoorlog werd duidelijk dat de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie niet naast maar tegenover elkaar stonden. Duitsland werd het brandpunt van de Koude Oorlog. In Berlijn vond in 1948 de eerste echte krachtmeting plaats.

In maart 1947 formuleerde de Amerikaanse president Truman de doctrine die zijn naam draagt: elk land dat zich bedreigd voelde in zijn veiligheid kon rekenen op steun van Amerika.

Enkele maanden later maakten de Amerikanen een groot herstelprogramma voor Europa bekend: het Marshallplan. Heel Europa - dus ook de Sovjet Unie en de Oost-Europese landen - kon een beroep doen op financiële steun. De Sovjets wezen deze steun echter van de hand en verboden de Oost-Europese landen deel te nemen. Daarom profiteerden alleen West-Europa en de westelijke bezettingszones van Duitsland van het grootscheepse hulpprogramma. De scheiding van Europa begon zich mede hierdoor steeds scherper af te tekenen: zij liep dwars door Duitsland.

In Berlijn kwamen de Sovjets en de Amerikanen in 1948 keihard met elkaar in aanvaring. De Duitse hoofdstad lag in de Sovjetzone maar was net als de rest van het land in vier bezettingszones verdeeld. Ook hier voegde het Westen de zones samen.

Die Rosinenbomber

Video LEMO/Bundesarchiv

De Amerikanen zetten daarom een grootschalige luchtbrug op om de twee miljoen inwoners van West-Berlijn te bevoorraden. De wereld hield zijn adem in. De Russen waren uiteindelijk niet bereid om een oorlog om Berlijn te riskeren en hieven de blokkade in mei 1949 op. De relaties tussen Oost en West werden steeds slechter. Na een conflict over het wel of niet invoeren van een Duitse munteenheid én de uiteindelijke invoering van de D-Mark in de westelijke zones van Berlijn, sloot de Sovjet-Unie uit protest de toegangswegen naar West-Berlijn af. De westerse geallieerden konden hun zone alleen nog door de lucht bereiken.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/naslagwerk/84/brandpunt-van-de-koude-oorlog>